

URBIS

We know
books

„Dashiell Hammett este atât un maestru al romanului polițist, cât și un scriitor nemaipomenit.“

The Boston Globe

„Șoimul maltez nu este doar probabil cea mai bună poveste cu detectivi pe care am citit-o vreodată, ci și un roman extraordinar de bine scris.“

The Times Literary Supplement

„Proza lui Hammett este iscusită și cu desăvârșire unică. Eroii lui sunt la fel de caustici și de interesați de câștigul financiar ca oricare alt personaj din literatura americană.“

The New York Times

„La fel ca Wilkie Collins și Arthur Conan Doyle, Hammett este un scriitor original, creator al unui templu literar ce a influențat profund operele altor prozatori, ceea ce îi conferă statutul de clasic.“

The Guardian

„Odată ce îți faci o idee despre stilul literar al lui Hammett și despre felul în care își prezintă personajele prin descrieri precise ale fizionomiei, lectura înaintază cu o viteză amețitoare. Dialogul e un deliciu și accelerează ritmul prin spiritualitatea și rapiditatea cu care se desfășoară.“

fourhandsycamore.com

„Probabil că *Șoimul maltez* este cel mai important roman polițist al literaturii americane; acesta a fost meritul care i s-a recunoscut când a fost publicat prima oară, iar criticii încă îi mai afirmă importanța.“

detnovel.com

DASHIELL HAMMETT

ȘOIMUL MALTEZ

Traducere din limba engleză
de Vali Florescu

PALADIN

1. Spade & Archer	5
2. Moarte în ceață	14
3. Trei femei	29
4. Pasărea neagră	38
5. Levantinul	53
6. Urmăritorul pirpiriu	61
7. G în aer	72
8. Baliverne	86
9. Brigid	97
10. Divanul de la Belvedere	106
11. Grăsanul	119
12. Carusel	132
13. Darul împăratului	143
14. <i>La Paloma</i>	154
15. Orice nebun	164
16. A treia crimă	177
17. Sâmbătă seară	189
18. Țapul ispășitor	203
19. Mâna rusului	222
20. Dacă te spânzură	245

Colecție coordonată de Mihai-Dan Pavelescu
Redactori: Beatrice Feleagă, Irina Munteanu
Tehnoredactor: Angela Ardeleanu
Coperta: Alexandru Daș

**Descrierea CIP este disponibilă la Biblioteca Națională
a României**

ISBN 978-606-9611-71-5

Dashiell Hammett
The Maltese Falcon

Copyright © 1929, 1930 by Alfred A. Knopf, Inc.
Copyright renewed 1957 by Dashiell Hammett

This translation published by arrangement with Alfred A.
Knopf, an imprint of The Knopf Doubleday Group, a division of
Random House, LLC.

© Editura Paladin, 2024, pentru prezenta ediție
Editura Paladin este un imprint al Grupului Editorial Art.

Samuel Spade avea fața prelungă și osoasă, iar bărbia lui proeminentă forma un „v” sub acela mai flexibil al gurii. Nările înguste alcătuiau un alt „v”, mai mic. Avea ochii auriu-cenușii, dispuși perfect orizontal. Motivul „v-ului” se regăsea și în forma sprâncenelor groase, ce porneau de la două riduri aflate deasupra nasului coroiat, iar părul șaten-deschis îi creștea dintr-un anume punct de pe fruntea teșită și înaltă. Oarecum agreabil, arăta ca un diavol blond.

— Da, scumpo? îi zise lui Effie Perine.

Era o fată slăbuță, înaltă și bronzată, iar rochia cafenie din lână subțire i se lipise de trup, cum se lipesc hainele ude. Avea ochii căprui și jucăuși, pe un chip băiețos și senin. Închise ușa în urma ei, se rezemă de ea și spuse:

— Vrea să te vadă o fată. O cheamă Wonderly.

— O clientă?

— Cred că da. Oricum, o să vrei s-o vezi: e trăsnet.

— Ad-o încoace, draga mea, zise Spade. Ad-o încoace.

Effie Perine deschise iar ușa, o împinse spre secretariat și rămase cu o mână pe clanță, zicând:

— Vreți să intrați, domnișoară Wonderly?

— Vă mulțumesc, zise o voce atât de încet, încât doar faptul că articulase clar cuvintele le făcu inteligibile, și pe ușa intră o tânără.

Înaintă încet și precaut. Ochii ei albastru-cobalt îl priveau pe Spade cu sfială și curiozitate. Era înaltă și

zveltă, iar mișcările ei grațioase nu păreau să formeze niciun unghi ascuțit. Avea trupul drept și sânii ridicați, picioarele lungi, mâinile și tălpile mici. Purta două nuanțe de albastru pe care le alesese pentru că i se asortau cu ochii. Părul, ale cărui bucle ieșeau din pălăria albastră, era roșu-închis, iar buzele pline, roșu-aprins. Dinții albi îi străluceau în semiluna pe care o alcătua zâmbetul ei timid.

Spade se ridică, se înclină și mâna lui cu degete groase făcu un gest spre fotoliul de stejar de lângă biroul său. Avea peste un metru optzeci. Era adus de umeri și din cauza asta trupul lui arăta aproape comic – la fel de îngust din față și din profil –, iar haina cenușie, abia călcată, stătea pe el ca pe gard.

– Vă mulțumesc, spuse șoptit domnișoara Wonderly, la fel de încet ca prima oară, și se așeză pe marginea fotoliului de lemn.

Spade se trânti în fotoliul său rotativ, se răsuci la nouăzeci de grade pentru a fi cu fața spre ea și zâmbi politicos, fără să-și dezlipească buzele. Toate „v-urile” de pe chip i se alungiră și mai tare. Prin ușa închisă se auzeau păcănitul, clopoțelul și huruitul vag al mașinii de scris la care bătea Effie Perine. Undeva, într-un birou învecinat, un aparat electric vibra monoton. Pe biroul lui Spade, o țigară strivită ardea încet într-o scrumieră de alamă plină de chiștoacele altor țigări strivite. Fulgi zimțați și cenușii de scrum de țigară acopereau sugativă, hârtiile și blatul galben al biroului. O fereastră cu draperii galben-ocru, care dădea spre curte, era deschisă cam douăzeci și ceva de centimetri și lăsa să intre în încăperea un curent de aer cu vag miros de amoniac. Scrumul de pe birou tresălta și dansa în curent.

Domnișoara Wonderly se uita la acel dans al scrumului cu neliniște. Era așezată chiar pe marginea fotoliului. Avea tălpile lipite de podea, de parcă tocmai ar fi vrut

să se ridice. Mâinile ei, în mănuși negre, țineau strâns în poală o poșetă mică și neagră.

Spade se lăsă pe spate în fotoliu și întrebă:

– Acum spune-mi, domnișoară Wonderly, ce pot face pentru tine?

Fetei i se tăie răsuflarea și îl privi. Înghiți în sec și zise grăbită:

– Ați putea... m-am gândit că... eu... adică...

Apoi își mușcă buza de jos cu dinții strălucitori și nu mai spuse nimic. Doar ochii ei întunecați de spaimă mai vorbeau acum, rugători.

Spade zâmbi și încuviință ca și cum ar fi înțeles-o, dar plin de curtoazie, de parcă nu era vorba despre nimic serios. Zise:

– Ce-ar fi să-mi spui totul, de la început, și pe urmă vedem ce putem face. Ia-o de la începutul începutului.

– Adică de la New York.

– Da.

– Nu știu unde l-a cunoscut. Adică nu știu unde anume în New York. E cu cinci ani mai mică decât mine – are doar șaptesprezece ani – și nu aveam aceiași prieteni. Nu cred c-am fost vreodată atât de apropiate cât trebuie să fie surorile. Mama și tata sunt în Europa. Asta i-ar ucide. Trebuie neapărat s-o găsec înainte de întoarcerea lor.

– Da, zise el.

– Se întorc pe întâi, luna viitoare.

Spade se lumineă brusc la față.

– Înseamnă că avem două săptămâni.

– N-am știut ce-a făcut până n-am primit scrisoarea ei. Am fost înnebunită.

Îi tremurau buzele.

Mâinile ei frământau frenetic poșeta neagră din poală.

– Mi-era prea teamă să merg la poliție, gândindu-mă că a făcut ceva de genul ăsta, dar spaima că a pățit ceva

mă tot îndemna să mă duc. N-aveam la cine să apelez, să cer un sfat. Nu știam ce să fac. Ce puteam face?

— Nimic, firește, zise Spade. Și pe urmă spui că a venit scrisoarea ei?

— Da, și i-am trimis o telegramă, i-am zis să vină acasă. Am trimis-o la post-restant, aici. Era singura adresă pe care mi-a dat-o. Am așteptat o săptămână întreagă, dar n-a venit niciun răspuns, niciun cuvânt de la ea. Iar ziua în care se-ntorc mama și tata e tot mai aproape. Așa că am venit la San Francisco, s-o gălesc. I-am scris că vin. N-ar fi trebuit să fac asta, așa-i?

— Poate că nu. Nu e mereu ușor să știi ce să faci. Deci n-ai găsit-o?

— Nu, n-am dat de ea. I-am scris că mă duc la St. Mark și am implorat-o să vină să discutăm chiar dacă n-are de gând să se întoarcă acasă cu mine. Însă n-a venit. Am așteptat trei zile și ea n-a venit, nu mi-a trimis nici măcar un mesaj, de niciun fel.

Spade clătină din capul său blond de diavol, se strâmbă compătimitor și strânse și mai tare din buze.

— A fost groaznic, zise domnișoara Wonderly, încercând să zâmbească. Nu puteam să stau așa, pur și simplu așteptând, fără să știu ce i s-a întâmplat, ce i s-ar putea întâmpla.

Tânăra renunță să mai încerce să zâmbească. Se cutremură.

— Singura adresă pe care o aveam era cea de la post-restant. I-am mai scris o scrisoare, și ieri după-masă m-am dus la poștă. Am stat acolo până după lăsarea întunericii, însă n-am văzut-o. În dimineața asta m-am dus iar și tot n-am văzut-o pe Corinne, dar l-am văzut pe Floyd Thursby.

Spade încuviință din nou. Chipul i se destinse. Gri-masa îi fu înlocuită de o privire ce trăda atenție maximă.

— N-a vrut să-mi spună unde e Corinne, continuă ea deznădăjduită. N-a vrut să-mi zică nimic, doar că e bine și fericită. Însă cum aş putea crede așa ceva? Sunt doar niște vorbe pe care el mi le-ar spune oricare ar fi adevărul, nu-i așa?

— Sigur, fu de acord Spade. Dar ar putea fi adevărat.

— Sper că e. Sper din tot sufletul! exclamă ea. Însă nu mă pot întoarce acasă așa, fără ca măcar s-o fi văzut, fără să fi vorbit cu ea măcar la telefon. El n-a vrut să mă ducă la ea. A zis că ea nu vrea să mă vadă. Nu pot să cred așa ceva. Mi-a promis că-i spune că m-a întâlnit și c-o s-o aducă să mă vadă — dacă ea o să vrea — în seara asta, la hotel. A zis că știe că n-o să vrea. A promis că vine el, dacă ea nu vrea. A zis...

Când se deschise ușa, tânăra tăcu, ducându-și mâna la gură, speriată.

— Vai, scuzați-mă!

Bărbatul care deschisese ușa făcu un pas, își scoase grăbit pălăria maro de pe cap și dădu să iasă.

— E-n regulă, Miles, îi spuse Spade. Intră. Domnișoară Wonderly, el e domnul Archer, partenerul meu.

Miles Archer intră iar în birou, închizând ușa în urma lui, își înclină capul în semn de salut și îi zâmbi domnișoarei Wonderly, apoi încropi un vag gest de politețe cu pălăria din mână. Era un bărbat de înălțime medie, bine clădit, cu umerii mari și ceafa lată, cu fața jovială și roșie, cu maxilarele puternice și câteva fire albe în părul tuns foarte scurt. Părea să fi depășit vârsta de patruzeci de ani cu același număr de ani cu care Spade depășise treizeci.

Spade zise:

— Sora domnișoarei Wonderly a fugit din New York cu un tip pe nume Floyd Thursby. Sunt aici amândoi. Domnișoara Wonderly a vorbit cu Thursby și au întâlnire diseară. Poate c-o s-o aducă și pe sora ei cu el. Dar cel mai

probabil n-o să se întâmple asta. Domnișoara Wonderly vrea să-i găsim sora, s-o scăpăm de sub influența lui și s-o trimitem acasă.

Se uită la domnișoara Wonderly.

— Am dreptate?

— Da, zise ea abia inteligibil.

Stânjeneala, pe care zâmbetele, încuviințările și asigurările verbale afabile ale lui Spade abia i-o împrăștiaseră, îi aduse iar o nuanță trandafirie în obraji. Se uită la poșeta din poală și se jucă stresată cu ea, cu un deget înmănușat.

Spade îi făcu cu ochiul partenerului său. Miles Archer mai înaintă câțiva pași și rămase postat în colțul biroului. Se uită atent la fata cu privirea plecată spre poșetă. Ochii lui mici și căprui o cântăriră îndrăzneț, coborând de la chipul aplecat până la picioare și-napoi. Apoi se uită la Spade și mimă un fluierat mut de apreciere.

Spade ridică două degete de pe brațul fotoliului, într-un scurt gest de avertisment, și zise:

— N-ar trebui să întâmpinăm vreo problemă. Numai că diseară, când pleacă de la hotel, trebuie să punem pe cineva să-l urmărească și să nu-l scape din ochi până când ne conduce la sora ta. Dacă vine și ea cu el și o convingi să se întoarcă acasă, cu atât mai bine. Altfel, dacă nu vrea să-l părăsească după ce o găsim, ei bine, o să găsim o cale să rezolvăm situația.

— Mda, zise Archer.

Avea glasul puternic și aspru.

Domnișoara Wonderly ridică grăbită privirea spre Spade și între sprâncene îi apărură cute de îngrijorare.

— Vai, dar trebuie să aveți grijă!

Vocea îi tremura ușor, iar buzele ei rosteau cuvintele cu o spaimă pripită.

— Mi-e o frică de moarte de el, de ce poate să facă. Ea e atât de tânără și faptul c-a adus-o aici din New York

e ceva atât de serios... N-ar putea... n-ar putea... să-i facă ceva?

Spade zâmbi și bătu ușor în brațele fotoliului său.

— Lasă asta în seama noastră, spuse. O să știm noi cum să procedăm cu el.

— Dar n-ar putea? stăruie ea.

— E foarte posibil, aprobă Spade cu aerul unui judecător. Totuși, poți să ai încredere că ne vom ocupa noi.

— Am încredere în dumneavoastră, spuse ea cu toată convingerea, însă vreau să știți că e un individ periculos. Sincer vorbind, îl cred în stare de orice. Nu cred c-ar ezita să... s-o omoare pe Corinne dacă ar crede că asta l-ar salva. Nu credeți că ar putea face așa ceva?

— Nu l-ai amenințat, nu?

— I-am spus că tot ce vreau e ca ea să ajungă acasă înainte să vină mama și tata, așa încât ei să nu știe niciodată ce-a făcut. I-am promis că n-am să le spun niciun cuvânt dacă mă ajută, iar dacă n-o face, cu siguranță tata o să aibă grijă să fie pedepsit. Dar... dar nu prea cred că m-a crezut.

— Ar putea să mușamalizeze situația însurându-se cu ea? întrebă Archer.

Fata se îmbujoră și răspunse cu un glas tulburat:

— Are nevastă și trei copii în Anglia. Corinne mi-a spus asta în scrisoare, ca să-mi explice de ce a fugit cu el.

— Așa se întâmplă de obicei, deși nu întotdeauna e vorba de Anglia, zise Spade, apoi se aplecă în față ca să ia un creion și un blocnotes. Cum arată?

— Să tot aibă treizeci și cinci de ani și e la fel de înalt ca dumneavoastră, și ori e măsliniu de felul lui, ori destul de bronzat. Are părul negru și sprâncene groase. Vorbește destul de tare și te intimidează și are un fel de a fi agitat și iritabil. Lasă impresia că e... că e violent.

Spade, care scria în carnet, întrebă fără să ridice privirea:

— Ce culoare au ochii lui?

— Albaștri-cenușii și apoși, deși nu la modul care să lase impresia de slăbiciune. Și – a, da – are o despicătură pronunțată în bărbie.

— E slab, de talie obișnuită sau corpolent?

— Destul de athletic, cu umerii lați. Merge extrem de drept, are ceea ce s-ar putea numi ținută militară. Când l-am văzut de dimineață, purta un costum gri-deschis și o pălărie gri.

— Cu ce se ocupă? întrebă Spade lăsând creionul jos.

— Nu știu, zise ea. Habar n-am.

— La ce oră vine să te vadă?

— După ora opt.

— Foarte bine, domnișoară Wonderly, o să avem pe cineva acolo. Ne-ar ajuta dacă...

— Domnule Spade, ați putea veni dumneavoastră sau domnul Archer? întrebă ea și-și uni mâinile într-un gest implorator. V-ați putea ocupa de caz unul dintre dumneavoastră? Nu vreau să spun că cel pe care-l veți trimite n-ar fi capabil, dar – vai! – mi-e atât de teamă de ce ar putea păți Corinne. Mi-e frică de el. Ați putea? Aș... aș fi de acord să plătesc mai mult, firește.

Își deschise poșeta cu degete nervoase și puse două bancnote de o sută de dolari pe biroul lui Spade.

— E suficient?

— Îhâm, zise Archer, o să mă ocup personal.

Domnișoara Wonderly se ridică și-i întinse impulsiv o mână.

— Mulțumesc! Mulțumesc! exclamă, după care îi întinse mâna lui Spade, repetând: Mulțumesc!

— Pentru puțin, zise Spade, fără s-o lase să termine. Ne face plăcere. O să ne ajute dacă fie vă vedeți cu

Thursby jos, fie vă lăsați văzută în holul de la intrare, în compania lui.

— Așa am să fac, promise ea și le mulțumi din nou celor doi parteneri.

— Și nu vă uitați după mine, o preveni Archer. O să fiu acolo.

Spade porni spre ușa agenției alături de domnișoara Wonderly. Când se întoarse la biroul lui, Archer dădu din cap către bancnotele de o sută de dolari.

— Pică la fix, mormăi el încântat, apoi luă una, o împături și o băgă în buzunarul de la vestă. Și aveau surori în poșetă.

Înainte să se așeze, Spade băgă cealaltă bancnotă în buzunar. Apoi spuse:

— Am o rugămintă, nu te sparge prea tare în figuri. Ce părere ai de ea?

— E o bucățică pe cinste! Auzi la el, să nu mă sparg în figuri.

Archer pufni în râs, înveselit subit.

— Poate că tu ai văzut-o primul, Sam, dar eu am vorbit primul.

Își vârî mâinile în buzunarele de la pantaloni și se balansă pe călcâie.

— O s-o joci pe degete, știu precis, zise Spade și zâmbi feroce, dezvelindu-și toți dinții, de la un capăt la altul. Ai minte, știu că ai.

Începu să-și ruleze o țigară.

Un telefon țârâi în beznă. După ce sună de trei ori, arcurile patului scârțâiră, degetele bâjbâiră pe lemn, ceva mic și tare căzu cu zgomot înfundat pe mocheta de pe podea, arcurile scârțâiră din nou și o voce de bărbat rosti:

— Alo... Da, la telefon... Mort?... Da... Un sfert de oră. Mersi.

Se auzi clicul unui întrerupător și un glob alb atârnat în centrul tavanului cu trei lanțuri aurii își revărsă lumina în încăpere. Spade, desculț și în pijamaua lui cu carouri verzi și albe, se așeză pe marginea patului. Se strâmbă la telefonul de pe masă în timp ce luă de lângă telefon un pachet de hârtii cafenii și un săculeț de tutun Bull Durham.

Prin două ferestre deschise intrau aburi reci care aduceau de șase ori pe minut geamătul stins al alarmei de ceață de la Alcatraz. Acele ceasului deșteptător, așezat într-o poziție precară pe un colț al volumului *Cele mai celebre cazuri penale din America* de Duke, pus pe masă cu fața în jos, arătau ora 2.05.

Degetele groase ale lui Spade rulară cu maximă atenție o țigară. Presărară o cantitate bine măsurată de fire cafenii de tutun într-o hârtie curbată și răsfirară firele în mod egal către capete, cu o mică adâncitură la mijloc. Degetele lui mari rulară marginea interioară a hârtiei în sus și-n jos sub marginea exterioară, în timp ce arătătoarele o apăseau, iar degetele mari și celelalte degete glisau spre capetele

cilindrului de hârtie pentru a-l ține fixat în timp ce limba lui lîngea marginea suprapusă; arătătorul și degetul mare de la stînga strîngeau bine capătul dinspre ele, în vreme ce arătătorul și degetul mare de la dreapta netezeau lipitura umedă, răsuceau capătul apropiat și-l ridicau pe celălalt spre gura lui Spade. Se aplecă și luă bricheta de nichel îmbrăcată în piele de porc care căzuse pe mocheta, o manevră și se ridică în picioare, cu țigara aprinsă în colțul gurii. Își dădu jos pijamaua. Corpolența brațelor, a picioarelor și a trunchiului și umerii solizi, rotunzi și aplecați făceau ca trupul să-i semene cu cel al unui urs. Al unui urs bărbierit: nu avea deloc păr pe piept. Pielea îi era moale și rozalie, ca a unui copil.

Se scărpină pe ceafă și începu să se îmbrace. Își puse un combinezon alb și subțire, șosete gri, jartiere negre și pantofi maroniu-închis. După ce-și legă șireturile, ridică receptorul, sună la Graystone 4500 și comandă un taxi. Își puse o cămașă albă cu dungii verzi, un guler alb moale, o cravată verde, costumul gri pe care-l purtase în cursul zilei, un pardesiu larg de tweed și o pălărie gri-închis. Clopoțelul de la intrarea dinspre stradă tocmai suna când el își îndesă tutunul, cheile și banii în buzunare.

Înainte de a coborî spre Chinatown, strada Bush trecea peste strada Stockton. Acolo, Spade plăti și se dădu jos din taxi. Din cauza ceții nocturne și subțirii din San Francisco, care era rece, umedă și pătrunzătoare, mai că nu vedea nimic pe stradă. La câțiva metri de locul în care Spade coborâse din taxi, un grup de bărbați priveau în lungul unei alee. De cealaltă parte a străzii Bush, două femei și un bărbat se uitau spre aceeași alee. La ferestre se arătau chipuri curioase.

Spade traversă trecerea de pietoni dintre trapele cu balustrade de fier, care se deschideau deasupra unor scări urâte și golașe, se apropie de parapet și, cu mâinile lipite de coama zidului, privi în jos, pe strada Stockton. Din

tunelul de sub el apăru brusc un automobil, cu un zgomot asurzitor, de parcă ar fi fost scuipat afară, și dispăru cu viteză. Nu departe de gura tunelului, un bărbat era ghemuit pe vine în fața unui panou care, amplasat între două clădiri comerciale, acoperea spațiul liber și făcea reclamă unui film și unui nou tip de benzină. Capul bărbatului așezat pe vine era aplecat, aproape atingând trotuarul, ca să se poată uita pe sub panou. Reușea să stea în acea poziție grotescă sprijinindu-se cu o mână de pavaj și ținându-se cu cealaltă de rama verde a panoului. Alți doi bărbați stăteau în picioare stingheri, unul lângă altul, la unul dintre capetele panoului, privind prin cele câteva degete de spațiu liber dintre panou și clădirea apropiată. Clădirea de la celălalt capăt avea un zid lateral fără ferestre, care dădea spre maidanul din spatele panoului. Pe acest zid lateral licăreau lumini întretăiate de umbrele bărbaților care se mișcau printre ele.

Spade se îndepărtă de parapet și porni pe strada Bush, către aleea unde erau grupați bărbații. Sub o tăbliță emailată pe care scria Burritt St. cu litere albe pe fond albastru-închis, un polițist în uniformă, care molfăia de zor o gumă de mestecat, întinse un braț spre el și-l întrebă:

— Ce treabă ai aici?

— Sunt Sam Spade. M-a sunat Tom Polhaus.

— Da, bineînțeles

Polițistul își lăsă brațul jos.

— Nu te-am recunoscut. Băieții sunt în spate, continuă el și arătă cu degetul mare peste umăr. Urâtă treabă.

— Destul de urâtă, fu de acord Spade și porni pe alee.

Pe la jumătatea drumului, nu departe de intrare, se afla o ambulanță neagră. În spatele ambulanței, pe partea stângă, aleea era mărginită de un gard de aproape un metru înălțime, construit din scânduri orizontale grosolane. Dincolo de gard, un teren cufundat în întuneric cobora abrupt până la panoul publicitar de pe strada

Stockton. O porțiune de trei metri a balustradei de deasupra gardului se desprinsese dintr-un stâlp și atârna liber. În josul pantei, la vreo cinci metri, se vedea o lespede. Miles Archer zăcea întins pe spate, în șanțul dintre lespede și pantă. Aplecați deasupra lui stăteau doi bărbați. Unul dintre ei ținea o lanternă îndreptată spre cadavru. Alți bărbați cu lanterne se mișcau în susul și-n josul dealului.

— Salut, Sam, îi zise unul dintre ei lui Spade și porni înapoi spre alee, umbra sa urcând panta înaintea lui.

Era înalt și pântecos, cu ochi mici și vicleni, buze groase și barba neagră rasă neglijent. Avea pantofii, genunchii, mâinile și bărbia mânjite cu lut cafeniu.

— M-am gândit c-ai vrea să-l vezi înainte să-l luăm de-aici, spuse el în timp ce pășea peste gardul rupt.

— Mersi, Tom. Ce s-a întâmplat? întrebă Spade. Își rezează un cot de un stâlp al gardului și coborî privirea spre bărbații de jos, răspunzând din cap celor care îl salutau.

Tom Polhaus duse un deget murdar în partea stângă a pieptului.

— L-a nimerit drept în inimă – cu ăsta, zise el, apoi scoase din buzunarul hainei un revolver grosolan și i-l întinse lui Spade.

Noroiul acoperise toate adânciturile de pe suprafața armei.

— Un Webley, mai spuse Polhaus. Englezesc, așa-i?

Spade își luă cotul de pe gard și se aplecă să se uite la armă, dar n-o atinse.

— Da, aprobă el, e un revolver automat Webley-Fosbery. Corect. Calibrul treizeci și opt, cu opt focuri. Nu se mai fac. Câte s-au tras?

— Un glonț.

Tom își împunse din nou pieptul cu degetul.

— Probabil era mort când a rupt gardul, mai zise Tom și ridică revolverul plin de noroi. Ai mai văzut așa ceva până acum?

— Am văzut revolvere Webley-Fosbery, încuviință Spade fără mare interes. Aici a fost împușcat, așa-i? adăugă el în grabă. Stând așa cum stai tu, cu spatele la gard. Cel care l-a împușcat a stat aici.

Îl ocoli pe Tom, ajunse în fața lui și ridică o mână la nivelul pieptului, țintind cu arătătorul.

— Tipul trage și Miles cade pe spate, rupând balustrada gardului. Se prăbușește și se rostogolește până când se oprește în bolovan. Zic bine?

— Zici bine, răspunse Tom încet, unindu-și sprâncelele. Glonțul i-a ars haina.

— Cine l-a găsit?

— Tipul care patrula, Shilling. Tocmai cobora pe strada Bush și exact când a ajuns aici, farurile unei mașini care întorcea au luminat locul și a văzut gardul rupt. Așa că a urcat să se uite și l-a găsit.

— Și mașina care întorcea?

— Nu știm nimic despre ea. Shilling n-a fost atent, în clipa aia nu știa că s-a întâmplat ceva. Zice că n-a coborât nimeni de-aici în timp ce el urca dinspre Powell, altfel ar fi văzut. Singura variantă ar fi fost să iasă pe sub panoul de pe Stockton. Dar n-a luat-o nimeni pe acolo. Ceața a înmuiat pământul și singurele urme sunt în locul în care Miles a alunecat și unde a fost împușcat.

— N-a auzit nimeni împușcătura?

— Pentru numele lui Dumnezeu, Sam, abia am ajuns și noi! Trebuie să fi auzit cineva, dar încă n-am găsit persoana.

Se întoarse și ridică un picior peste gard.

— Vii să ne uităm la el până nu-l iau de-aici?

— Nu, răspunse Spade.

Tom se opri călare pe gard, se întoarse către el și-l privi cu ochii mici și mirați.

— L-ai văzut tu, continuă Spade. Eu nu mai am ce să văd.

Tom, cu ochii încă la Spade, încuviință sceptic și-și trase piciorul ridicat peste gard.

— Avea arma la șold, adăugă. N-a apucat să tragă cu ea. Era încheiat la palton. Avea o sută șaiszeci și ceva de dolari în buzunare. Era cu treabă aici, Sam?

După un moment de ezitare, Spade încuviință.

— Ei bine? ceru Tom amănunte.

— Trebuia să urmărească un individ pe nume Floyd Thursby, zise Spade și-l descrise pe Thursby așa cum o făcuse domnișoara Wonderly.

— De ce?

Spade își vârî mâinile în buzunarele de la palton și clipi spre Tom cu ochi toropiți.

— De ce? repetă Tom întrebarea cu vădită nerăbdare.

— Poate fiindcă era englez. Nu știi ce urmărea exact. Încercam să aflăm unde locuiește.

Spade zâmbi stins și-și scoase o mână din buzunar, cu care îl bătu pe Tom pe umăr.

— Nu mă încolți, zise el și-și băgă mâna la loc în buzunar. O să-i dau vestea soției lui Miles.

Îi întoarse spatele.

Tom se strâmbă, deschise gura, o închise fără să spună nimic, își dresе glasul, renunță la grimasă și vorbi cu o voce răgușită și blândă:

— Nasol c-a încasat-o așa. Miles avea și el păcatele lui, ca noi toți, dar cred c-avea și câteva calități.

— Așa cred, fu de acord Spade, pe un ton care nu însemna absolut nimic, și părăsi alea.

* * *

Într-o drogherie non-stop de la intersecția străzilor Bush și Taylor, Spade folosi telefonul.

— Scumpa mea, zise în receptor la scurt timp după ce formă numărul, Miles a fost împușcat. Da, e mort...